

1992-09-23

231-5724/91
1214-211

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Lia-Ängen, Bålby i Svalövs kommun

(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Lia-Ängen, Bålby

Kommun: Svalöv

Fastigheter: Ugglabo 2:2

Markägare: Staten genom naturvårdsfonden

Läge: Området ligger i sluttningszonen i Vegeåns dalgång, 1.5 km VNV om Kågeröd.

Kartblad: Topografisk karta: Helsingborg 3C SO
Ekonomisk karta: 3C 2f Böketofta

Gränser: Området är markerat med svart heldragen linje på till detta beslut fogad karta (bilaga 1).

Areal: Ca 8 ha

Huvudman för naturvårdsförvaltningen Länsstyrelsen.

Beskrivning av området

Reservatet är beläget i den sydexponerade dalslutningen till Vege å. Berggrunden, som består av silurisk lerskiffer ligger ytligt inom området. Hydrologiskt är sluttningen mycket variationsrik med torra markavsnitt och markerade källzoner med översilning. Mindre bäckar dränerar sluttningen. Vegeåns dalbotten är flack i anslutning till området. Meanderslingor har dock genomgrävt vid upprepade tillfällen så att ån numera är helt rätad.

1992-09-23

231-5724/91
1214-211

Av äldre lantmäteriakter från mitten av 1800-talet framgår att dalsluttningen mot Vege å samt maderna i anslutning till vattendraget under lång tid utnyttjats som permanent slåttermark. Av kartor och beskrivningar framgår ej vilken struktur ängsmarken haft inom det aktuella området men anslutande parti mot väster har benämnts "birkeängen" varför det kan förmodas att visst trädinslag funnits i ängsmarken. Äldre träd med solitärt växtsätt finns idag inblandade i skogsmarken, framför allt ask men även enstaka ekar. Dessa bekräftar i viss mån antagandet att enstaka träd och buskar förekommit.

Vegetationen inom reservatet varierar från relativt heterogen, men i huvudsak ung, skogsmark i väster till olika former av betespåverkad vegetation i öster. Skogsmarken består i den övre delen av sluttningen av en buskrik askskog med viss inblandning av ek, al och björk. Buskskiktet är synnerligen välutvecklat men i vissa delar något degenererat till följd av tilltagande krontäckning. Vanliga arter är hassel, rönn och björk medan hagtorn, fläder, olvon och getapel är mera sparsamma. Fältskiktet är varierat och ibland saknas markvegetation helt. Vanliga arter är vitsippa, svalört och lundstjärnblomma. I fuktigare partier är ofta älgörten dominant. I den nedre delen av sluttningen bryter grundvattnet fram i dagen på flera ställen och i dessa partier växer en ung *alsumpskog* med rik inblandning av glasbjörk i trädskiktet. Fältskiktet består här i huvudsak av älgört, majbräken, topplösa och kärrfibbla.

Vegetationens fördelning inom betesmarken är mycket varierande i en småskalig mosaik. De torra partierna består ofta av rödvenhed eller *fårsvingeltorräng*. I mindre avsnitt finns även övergångar mot *knylhavreäng* eller mera sällan *ängshavretorräng*. I sin helhet är torrängarna mycket artrika och örtinnehållet är påfallande. Bland arterna kan särskilt nämnas gullviva, brudbröd, backtimjan, jungfrulin och ängshavre. Fuktigare partier består i huvudsak av *gräs-lågstarrängar* eller varianter av *högörängar*. Mindre partier i anslutning till källpartier kan även tolkas som *kalkfuktängar*. Bland noterade arter finns bl a smörboll, ängsskära, krussilja, darrgräs, myskgräs, näbbstarr, ängsstarr och slankstarr. I de gödselpåverkade partierna finns i huvudsak *rödvenängar* och *tuvtåtelängar*. I ett källavsnitt finns ett kupolkärr som utformats som ett extremrikkärr av *starrört-brunmosstyp* med bland annat arter som näbbstarr, majviva, kärrknipprot och klasefibbla.

1992-09-23

231-5724/91
1214-211

Faunan är ej inventerad i någon nämnvärd omfattning. Karaktären är dock att området är fattigt med avseende på däggdjur samt att fågelfaunan är relativt sparsam men intressant. Områdets kulturprägel ger ett innehåll som begränsar sig till arter som föredrar öppen mark. Anmärkningsvärt är den lilla stam av rapphöns som uppehåller sig inom området, liksom regelbundna observationer av steglits.

Reservatet ingår i ett område som i länets naturvårdsplan har föreslagits som naturvårdsområde. Ytterligare inventeringar har emellertid klargjort områdets karaktär av vetenskapligt naturvårdsobjekt med betydande regionala naturvårdsvärden vad gäller flora och markhistoria.

Delar av området planterades med björk och julgranar efter markberedning under oktober månad 1985. Förhandlingar med markägaren resulterade i att staten genom naturvårdsfonden förvärvade den del av området som ännu inte planterats.

Servitut

Knutstorp 10:13 har rätt till viss utfart över Ugglabo 2:2. Ugglabo 2:3 har rätt till uttag av vatten ur viss brunn på Ugglabo 2:2 samt rätt till underhåll av befintlig vattenledning från brunn.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

I ärendet har Svalövs kommun, statens naturvårdsverk och domänverket yttrat sig.

GRUND FÖR BESLUTET

Lia-Ängen vid Bålby utgör ett parti av dalsluttningen mot Vegeå som under lång tid nyttjats som ängsmark för höproduktion. Betydande arealer av detta omfattande slätterlandskap har under hand plöjts upp, skogsodlats eller övergått till betesmark. Sluttningen har under de senaste decennierna utnyttjats som betesmark och brukats på ett sådant sätt att en stor variation avseende floran kunnat vidmakthållas samt att områdets karaktär bevarats. En rad sällsynta och hotade växtarter påträffas bl a smörboll, gullviva, slätterblomma, ängsskära, klasefibbla, kärrknipprot och myskgräs. Området är därför av både markhistoriskt- och botaniskt värde.

Vegeåns dalgång inklusive dess sluttningar har påverkats av erosion bl a under periglacial tid och är ett exempel på asymmetrisk dalgång. Området är därför av geovetenskapligt värde.

1992-09-23

231-5724/91
1214-211

Lia-Ängen ligger i anslutning till Söderåsen och inom det område som avgränsats som riksobjekt för vetenskaplig naturvård samt det rörliga friluftslivet. Området ligger även nära tätorten Kågeröd och utnyttjas för undervisning. Området är därför av betydelse för rekreation och undervisning.

Med ovan nämnda motiv och på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, landskapets skönhet och områdets betydelse för allmänhetens friluftsliv bör det beskrivna området ges ett skydd enligt naturvårdslagen.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig svart heldragen linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet skall vara att genom kontinuerlig vård bevara och utveckla områdets markhistoriska och biologiska värden i form av en slätter- och betesgynnad flora i ett landskapsavsnitt som dokumenterats har utnyttjats som slätter- och betesmark under mycket lång tid.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning eller utföra om- och tillbyggnad
2. bedriva täktverksamhet i någon form
3. vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att spränga borra, gräva, schakta, dämna, dika, plöja eller utföra markberedning samt utfylla

1992-09-23

231-5724/91
1214-211

4. dra fram mark- eller luftledning
5. plantera eller så barrträd eller lövträd
6. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov
7. borttaga eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
8. använda handelsgödsel eller andra typer av gödselmedel och kemiska bekämpningsmedel
9. uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets och skogsbrukets behov
10. anlägga tältplats, campingplats eller uppställningsplats för husvagnar eller likande
11. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar undantagna.

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldiga att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av stängsel enligt fastställd skötselplan.
3. anordnande av stängselgenomgångar enligt fastställd skötselplan.
4. Avverkning, gallring och röjning av buskar och träd samt slåtter och betesdrift enligt fastställd skötselplan.

1992-09-23

231-5724/91
1214-211

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. gräva, borra, mejsla, måla eller eljest skada block, levande träd, buskar och stubbar
2. plocka blommor
3. avsiktligt störa djurlivet
4. rida
5. göra upp eld
6. tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande
7. framföra motorfordon
8. medföra ej kopplad hund. Lös hund får användas vid eftersök under jakt.
9. på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande
10. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift, snitsel eller därmed jämförlig anordning

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet

Naturvårdsförvaltare

Huvudman för naturvårdsförvaltningen skall vara länsstyrelsen som utser skötselansvarig för reservatet.

Skötselplan

1. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.
2. Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av naturvårdsnyttan samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningar i skötselplan, som fastställs av länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (miljö- och naturresursdepartementet), se bilaga.

1992-09-23

231-5724/91
1214-211

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit landshövding Bertil Göransson, beslutande, förste länsassessor Christina Chintio, länsarkitekt Lars Renfors, länsantikvarie Carin Bunte, överlantmätare Lars Bröms, miljövårdsdirektör Lars Pahlsson samt byrådirektör Lars Knutsson, föredragande.

Bertil Göransson

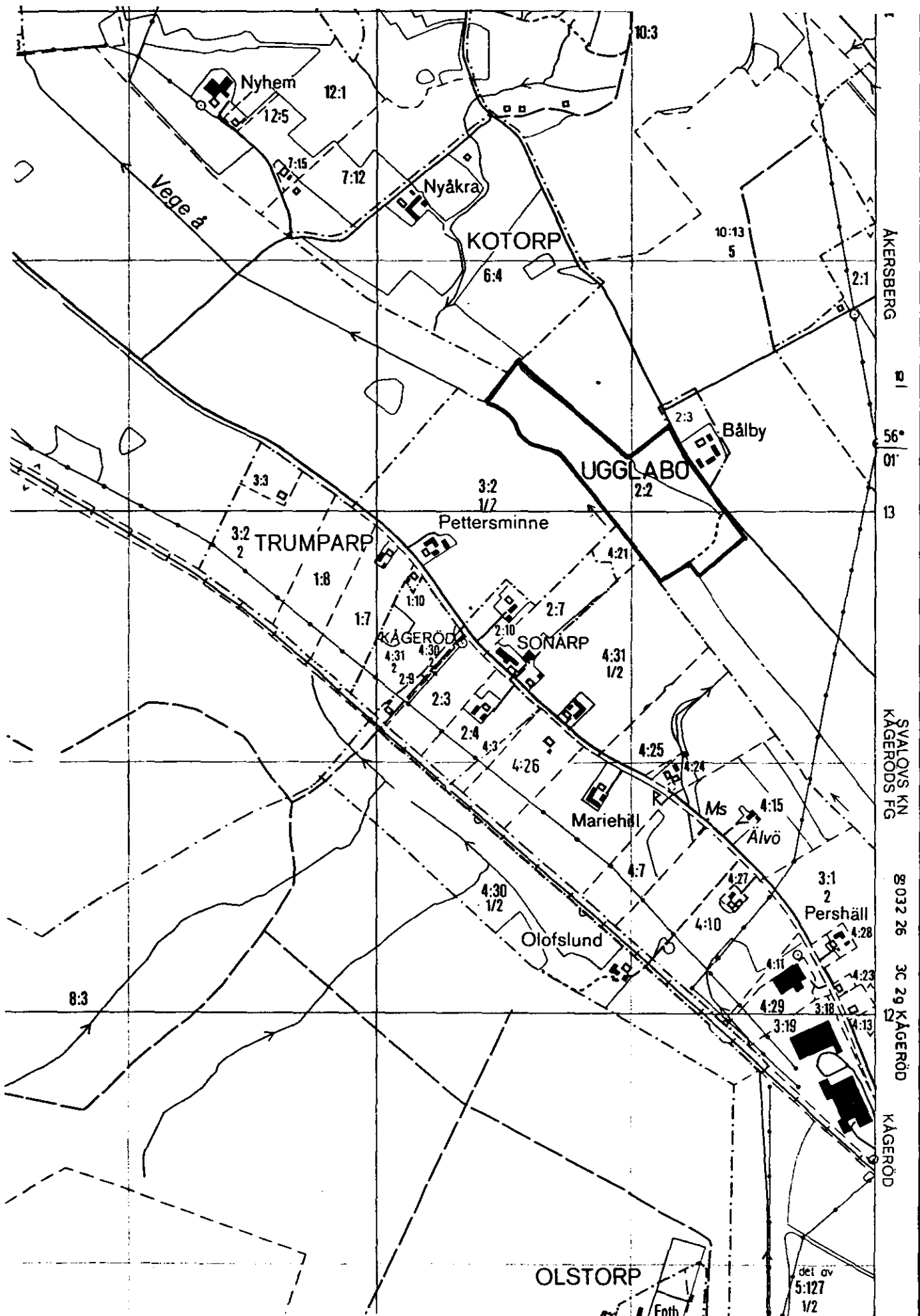
Lars Knutsson

Bilagor

1. Karta över reservatets gränser
2. Hur man överklagar

Översiktskarta

— Reservatsgräns

HAGA

Änn	Bys
1:2	Bloc
1/2	Omr
II	Anta
1:2A	Säm
1:2B	Säm
(1:2)	gem
(1:3)	gem
(1:4)	Fast
123AB	Stac
s:2	Sam
fs:3	Fisk
gs:4	Gen
Lr	Ledr
d	Delz
<>	Sam

Mb	Bys min
R	Fas
R	Fas (fle)
R	Fas syn
R	Mil

ÅKERSBERG

56°

01'

13

SVALÖVS KN
KÅGERÖDS FG

8032 26

3C 29

KÅGERÖD

KÅGERÖD

OLSTORP

Foth

del av
5:127
1/2